

Žijí mezi námi, i když o nich mnohdy nevíme. Nadané děti mají mimořádné schopnosti i specifické starosti. O nich, ale také o jejich průvodcích pojednává seriál Přemýšlivec, vznikající ve spolupráci s Nadací RSJ, která se problematice nadaných dětí dlouhodobě věnuje.

Doufala, že na vysoké bude líp. A taky že je

Devatenáctiletá Klára Egerová nedávno nastoupila hned na dvě vysoké školy. Když o nich mluví, nelze přehlédnout, jak je nadšená. Konečně se totiž učí věci, které ji baví, a taky je mnohem svobodnější v rozhodování, čím zaplní svůj školní i mimoškolní čas. Dřív to tak úplně nebylo.

text Barbora Postránecká • foto Libor Fojtík

Myslela jsem, že jsem divná. Nerozuměla jsem svým spolužákům a oni zas nechápali mě, vzpomíná Klára v kavárně s výhledem na rodný Zábřeh, kde prožila většinu dětství.

Klára má bratra dvojče Zbyňka. Oba jsou mimořádně nadaní, což výrazně ovlivnilo jejich školní léta. Ještě než začali chodit do školy, naučili se číst, odmala byl taky u dětí patrný velký zájem o přírodu a přírodní vědy – snad i proto, že oba jejich rodiče jsou profesí farmaceuti.

„Rádi jsme dělali pokusy,“ vypráví Klára s tím, že ve školce si odlišná ještě nepřipadala. „Hráli jsme si tam s dětmi a doma se s bráchou věnovali tomu, co nás bavilo,“ říká.

V pěti letech srazilo Kláru na přechodu v Zábřehu auto. Skončila v Ostravě v nemocnici a několik dní byla v kómatu. Když se probudila, lékaři zjistili, že má poškozenou centrální nervovou soustavu. Celá levá půlka jejího těla byla částečně ochrnutá. „Nedokázala jsem si představit, že bych s bráchou nešla do první třídy, takže jsem s maminkou hodně trénovala včetně různých

neurologických cvičení,“ popisuje.

Načež šla na testy do pedagogicko-psychologické poradny, aby se ukázalo, jestli může do školy nastoupit. A právě tady se zjistilo, že je mimořádně nadaná. Na to konto nechali rodiče otestovat i jejího bratra – se stejným výsledkem.

Školu sice odborníci doporučovali o rok odložit. Klára se ale těšila, navíc se nechtěla rozdělit s bratrem. „Takže mě tam pustili,“ vzpomíná s úsměvem. Rodiče tehdy řešili, zda sourozence nezapsat do školy v padesát kilometrů vzdálené Olomouci, kde se specializovali na nadané děti. Kláře se ale dělalo špatně v autě, což byl další následek úrazu, a cestování by nevládala. Takže tento nápad padl.

V PRÁZDNÉ UČEBNĚ

První tři roky na základce v Zábřehu se Klára s bratrem často nudili. „Bud' už jsme látku uměli, anebo jsme se ji rychle naučili a pak jsme jen čekali, až se ji naučí i ostatní,“ říká Klára. Obrat přišel ve čtvrté třídě. Změnila se jim třídní učitelka a domluvila, aby sourozenci chodili místo vlastivědy

a přírodovědy na chemii, fyziku, někdy i na přírodopis a dějepis do vyšších ročníků. „Paní učitelka starším spolužákům řekla, ať na nás jsou hodní. A oni byli.“

Poté Klára i Zbyněk přešli na osmileté gymnázium, taky v Zábřehu. O moc lepší to ale nebylo, oba měli individuální plán ve výuce angličtiny, Klára pak začala studovat ještě francouzštinu, udělala si mezinárodní certifikát DALF a na školní hodiny francouzštiny přestala chodit – vždycky si sedla někam do učebny, kde bylo zrovna prázdné, a tam si četla francouzské knihy v originále. Zbytek hodin trávila ve třídě s ostatními dětmi, ovšem studijní tempo pro ni bylo opět pomalé. „Na začátku roku jsem se vždycky ještě hlásila, ale učitelé mě moc nevyvolávali, protože věděli, že odpovím správně. Nakonec jsem to vzdala,“ přiznává.

Nedostatek podnětů v ostatních předmětech ji často přiváděl k apatii. Situaci zhoršovalo i vzájemné neporozumění se spolužáky. Aby vztahy lépe chápala, rozhodla se, že si o nich co nejvíc nastuduje. Ostatně tak to dělává vždycky, když chce něco

pochopit – odpovědi hledá v knihách. Postupně začala chápat, že vztahy jsou komplikované – a ona sama taky. „Když vám myšlenky v hlavě bez přestání bzučí, svět kolem sebe vnímáte jinak, s větší intenzitou. A vytvoříte si hrady, které vás chrání, ale zároveň vám brání ve vztazích. Máte pocit, že jen za těmi hradbami můžete být sami sebou. To je pak těžké. Ale učím se to překonat.“

Ještě jedna věc tehdy udržovala Klárin optimismus. Upínala se k vysoké škole, odpočítávala měsíce a roky na střední. „Říkala jsem si, že to prostě musím vydržet, a věřila, že na vysoké to bude lepší.“

Letos začala studovat diplomacii v angličtině na Vysoké škole ekonomické a souběžně psychologii na University of New York in Prague. „Je to skvělé, obě školy mě baví,“ říká. Nedávno byla s klubem MUN (Model United Nations), do kterého se na VŠE přihlásila, ve

švýcarském Luganu. „Simulovali jsme tam jednání OSN,“ popisuje. Do Švýcarska se sjeli studenti z celého světa, tématem jednání bylo, jak zlepšit život mladých lidí v různých zemích. „Nemohli jsme ovšem mluvit o zemi, z níž pocházíme. Já si vylosovala Portugalsko, což znamenalo nastudovat si tamní situaci a pak navrhnout řešení,“ vypráví nadšeně.

Před časem Klára přijala nabídku, aby o svém příběhu a zkušenosti nadaného dítěte promluvila veřejně. „Asi před dvěma lety jsem byla s maminkou na kurzu v Hradci Králové. Byl to úvod do problematiky nadání,“ vypráví. Klářina máma se totiž před několika lety rozhodla opustit práci farmaceutické laborantky a dělala asistentku na základce v Zábřehu. Nyní je na stejné škole už dva roky koordinátorkou podpory nadání a pomáhá dětem, jako je její dcera, a taky učitelům, aby práci s nadanými žáky lépe zvládali. „Na

kurzu jsem se dozvěděla, že co se mi na sobě samotné zdálo jako divné, zase tak divné nebylo. Mnoho věcí, které jsem sama na sobě nechápala, jsem tehdy pochopila,“ říká Klára.

A právě tady dostala nabídku, aby svou zkušenost sdílela veřejně. Konkrétně v Poslanecké sněmovně. Promluvit měla na semináři, který se konal v říjnu 2023 a jmenoval se Podpora nadaných prospěje všem. Klára tehdy dorazila do Prahy a v pětiminutovém prosluvu se snažila přiblížit, jak samu sebe dlouhé roky vnímala a jak se tento pohled snaží změnit. „Mluvila jsem o tom, že slovo divný pochází od slova div, údiv. Být divná tedy nemusí být špatně. Svět je přece plný divů.“ ●

Více informací: www.nadacersj.com